

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 311/09-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. septembra 2009 predbežne prerokoval sťažnosť MUDr. D. B., B., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 50 C 168/2007, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť MUDr. D. B. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 31. decembra 2008 doručená sťažnosť MUDr. D. B., B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 50 C 168/2007.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ 15. februára 2007 podal pôvodne Okresnému súdu Bratislava I žalobu, ktorou sa domáhal náhrady spôsobenej škody a nemajetkovej ujmy proti sudkyňi tohto súdu JUDr. Z. P. (ďalej len „žalovaná“). Predmetná vec bola Okresným súdom Bratislava I zaevidovaná pod sp. zn. 16 C 42/2007, po jej postúpení okresnému súdu bola vec ďalej vedená pod sp. zn. 50 C 168/2007.

Sťažovateľ uviedol, že žalovaná „od počiatku marila spravodlivé súdne konanie sp. zn. 19C/244/05 a 19C/180/05. Nepredstavovala morálnu sudkyňu, ale osobu čisto vyčínajúcu zbavenú zdravého rozumu a logiky. Sudkyňa P. zjavne porušovala základné právo na spravodlivé konanie pred objektívnym súdom, odmietala spoznať skutkový stav vo veci samej, keď odmietala vypočúť konateľov firmy R. spol. s r. o. o ich stave solventnosti voči veriteľom, keď jedným z veriteľov je sťažovateľ. Rovnako bola nečinná v konaní 19C/244/05, keď jej nič nezabránilo (napr. zdravý rozum) postúpiť vec do P.

Rovnako prebieha konanie 50C/168/07, nečinnosť, vymáhanie súdnych poplatkov spôsobom odporujúcim zákonu, ani na 2x požiadanie zákonná sudkyňa nedoručila vyjadrenie odporcu a napokon zákonná sudkyňa D. návrh zamietla, hoci neexistuje dôvod na zamietnutie a vynucuje si zbytočne odvolacie konanie.

Sťažovateľ zmenil pôvodný návrh a žiada náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 13 Obč. z. pre neoprávnené zásahy sudkyňou Z. P., ktorá prekrúcaním skutkového stavu v konaní 19C/244/05 a 19C/180/05 neoprávnene zasahovala do práva na ochranu osobnosti, cti a dôstojnosti (robila si zo sťažovateľa idiota) majetku a zdravia.“

Sťažovateľ ďalej uviedol:

„Sudkyňa D. v konaní 50C/168/07 pokračovala v rovnakých praktikách. Dokonca nerešpektovala uznesenie Krajského súdu Bratislava 3 Co/360/05-97, ktorým Krajský súd Bratislava zrušil práve neoslobodenie sťažovateľa od súdnych poplatkov sudkyňou D.

Komando sudcov je ochotné seba zošmiešňovať a opakovať bez hamby tie isté porušovania základných ľudských práv!!!!

K šikanóznemu výkonu súdnictva sa pridalo šikanovanie zo strany info-kancelárie Okresného súdu Bratislava II, keď sťažovateľ si riadne objedná spisy na nahliadnutie, ale

po príchode na súd sa k spisom nedostane, spisy sú pred sťažovateľom ukryvané, zneprístupnené.

Sudkyňa D. návrh zamietla, svoje rozhodnutie odôvodnila amatérsky a poprekrúcala na úrovni amatéra začiatočníka. Prezentovala sa ako členka komanda sudkýň, ktoré za nijakú cenu nerozhodnú spravodlivo, radšej sa zosmiešnia.

Zákonná sudkyňa D. týmto jasne porušila právo sťažovateľa garantované čl. 48 ods. 2 Ústavy konanie bez zbytočných prietahov a čl. 6 ods. 1 právo na verejné prerokovanie vec pred objektívnym súdom a nie svojne vyčínajúcim súdom.

Okresný súd Bratislava II nie je schopný spravodlivého konania, je ako predajňa rozsudkov, kto zaplatí tomu vyhovie! Hoci v tomto prípade predpokladám, že ku korupcii nedošlo z falošnej kolegiality.“

Následne potom, ako sťažnosť sťažovateľa na prietahy v konaní z 31. októbra 2008 podpredsedníčka okresného súdu v prípise z 1. decembra 2008 vyhodnotila ako nedôvodnú (podľa nej sťažovateľ namietal postup súdu, ktorý súvisí „s procesným postupom súdu“), sa sťažovateľ obrátil so sťažnosťou na ústavný súd.

V nadväznosti na uvedené sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd o jeho sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„Okresný súd Bratislava II porušil základné právo garantované čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 medzinárodného dohovoru o základných ľudských právach.

Okresný súd Bratislava II je povinný zaplatiť D. B. pre opakované prenasledovanie a porušovanie základných práv satisfakciu vo výške 200.000.- Sk v lehote 15 dní od doručenia Nálezu Ústavného súdu.

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje rozsudok 50C/168/2007-63 a prikazuje Okresnému súdu konať bez ďalších prietahov a protizákonnosti.

Okresný súd Bratislava II je povinný zaplatiť trovy advokáta zastupujúceho sťažovateľa v lehote 15 dní.“

Sťažovateľ požiadal ústavný súd o ustanovenie advokáta na konanie pred ústavným súdom z dôvodov, že „je plne invalidný, nositeľom TZP od roku 2003, nemá žiaden príjem, má majetok na prítlač, byt v Žiline je na pred ponúknutý od mája 2006 a byt v Bratislave je pod hrozbou dražby“.

II.

Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na verejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Sťažovateľ sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie („na verejné prerokovanie veci pred objektívnym súdom“) podľa

čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 50 C 168/2007.

1. K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 50 C 168/2007

Z už citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní s'ťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti s'ťažnosti hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil s'ťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, a prípadne aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05). Za zjavne neopodstatnenú s'ťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

Ústavný súd pri posudzovaní s'ťažností, ktorými s'ťažovatelia namietajú porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, vo svojej rozhodovacej činnosti konštantne vychádza z názoru, že účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (napr. I. ÚS 167/03). Posúdenie otázky, či v konkrétnom prípade bolo, alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä po zohľadnení troch

základných kritérií, ktorými sú: zložitosť veci, správanie sťažovateľa ako účastníka konania a postup príslušného súdu v namietanom konaní (napr. I. ÚS 41/02).

Ústavný súd z vyžiadaného spisu okresného súdu zistil, že po podaní žaloby sťažovateľom pôvodne Okresnému súdu Bratislava I (15. februára 2007) sudkyňa okresného súdu JUDr. Z. D., ktorej bola vec pridelená na rozhodnutie, z dôvodu zaujatosti toho istého dňa písomne požiadala predsedu Okresného súdu Bratislava I o pridelenie veci inému sudcovi.

Následne sa v právnej veci sťažovateľa o náhradu spôsobenej škody a nemajetkovej ujmy vedenej Okresným súdom Bratislava I pod sp. zn. 16 C 42/2007 vyjadrovali všetci sudcovia tohto súdu (okrem stážujúcich a na materskej dovolenke) s tým, že sa cítia byť zaujatí. Z uvedeného dôvodu po spracovaní predkladacej správy bol spis 11. júla 2007 predložený Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) na rozhodnutie o odňatí veci Okresnému súdu Bratislava I a jej prikázaní inému súdu v rámci obvodu krajského súdu.

Krajský súd uznesením sp. zn. 4 NcC 11/07 zo 16 júla 2007 vylúčil sudcov Okresného súdu Bratislava I z prerokovania a rozhodovania predmetnej veci. Súčasne prikázal vec na prerokovanie a rozhodnutie okresnému súdu.

Okresný súd Bratislava I po doručení uznesenia krajského súdu (20. júla 2007) následne postúpil vec okresnému súdu. Po jej doručení 25. júla 2007 bola vec sťažovateľa na okresnom súde zaevidovaná pod sp. zn. 50 C 168/2007.

Uznesením sp. zn. 50 C 168/2007 z 24. augusta 2007 okresný súd vyzval sťažovateľa, aby doplnil a opravil neúplné podanie z 15. februára 2007. Sťažovateľ upresnený petit žaloby doručil okresnému súdu 10. septembra 2007.

Okresný súd 18. októbra 2007 vyzval sťažovateľa na úhradu súdneho poplatku za podaný návrh. Sťažovateľ 29. októbra 2007 oznámil okresnému súdu, že spĺňa podmienky

na oslobodenie od súdnych poplatkov. Z uvedeného dôvodu okresný súd 14. novembra 2007 zaslal sťažovateľovi tlačivo „Potvrdenie o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch“. Sťažovateľ vyplnené a potvrdené tlačivo o majetkových pomeroch doručil okresnému súdu 26. novembra 2007. Uznesením z 23. januára 2008 okresný súd priznal sťažovateľovi úplné oslobodenie od súdnych poplatkov.

Po nadobudnutí právoplatnosti predmetného uznesenia (7. februára 2008) okresný súd 14. apríla 2008 vyzval žalovanú, aby sa písomne vyjadrila k žalobe sťažovateľa. Dňa 20. júna 2008 okresný súd nariadil pojednávanie vo veci na 5. september 2008.

Žalovaná 19. augusta 2008 doručila okresnému súdu vyjadrenie k žalobe a súčasne ospravedlnila svoju neprítomnosť na pojednávaní nariadenom na 5. september 2008 z dôvodu neodkladných pracovných povinností, pričom súhlasila s prerokovaním veci bez jej prítomnosti.

Pre práceneschopnosť konajúcej sudkyne bolo pojednávanie z 5. septembra 2008 odročené na 24. október 2008. Rozsudkom sp. zn. 50 C 168/2007 z 24. októbra 2008 okresný súd návrh sťažovateľa na náhradu spôsobenej škody a nemajetkovej ujmy zamietol.

Sťažovateľ podal 15. decembra 2008 proti predmetnému rozsudku okresného súdu odvolanie. Okresný súd prípisom zo 17. decembra 2008 vyzval účastníkov konania, aby oznámili, či súhlasia s rozhodnutím odvolacieho súdu bez nariadenia pojednávania. Po skompletizovaní spisovej dokumentácie okresný súd predložil spis s opravným prostriedkom krajskému súdu 12. februára 2009. Krajský súd o odvolaní sťažovateľa v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Co 50/2009 zatiaľ nerozhodol.

Ústavný súd na základe svojich zistení konštatoval, že aj keď doterajší postup okresného súdu vo veci vedenej pod sp. zn. 50 C 168/2007 (po jej postúpení 25. júla 2007 Okresným súdom Bratislava I, kde bola vedená pod sp. zn. 16 C 42/2007) do vydania prvostupňového rozsudku vo veci samej (24. októbra 2008) a predloženia odvolania krajskému súdu pre účely rozhodnutia o ňom (12. februára 2009) nebol optimálny, na

druhej strane ho podľa názoru ústavného súdu nemožno kvalifikovať ako taký, ktorý by mohol spôsobiť porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd v súvislosti so svojimi zisteniami poukázal na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej nie každý zistený priesťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. II. ÚS 57/01, I. ÚS 48/03, III. ÚS 59/05). Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na konanie bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných priesťahoch (napr. IV. ÚS 147/04).

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v časti, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, po predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

2. K namietanému porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 50 C 168/2007

Sťažovateľ tiež namieta porušenie svojho práva na spravodlivé súdne konanie (*„na verejné prerokovanie veci pred objektívnym súdom“*) podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 50 C 168/2007.

Z už citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne (*„... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“*) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd

nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07).

Súčasťou doterajšej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a predtým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04).

V danom prípade bol sťažovateľ oprávnený podať proti namietanému porušeniu svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ku ktorému malo dôjsť postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 50 C 168/2007, odvolanie, o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd. Právomoc krajského súdu rozhodnúť o odvolaní sťažovateľa v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu. Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť sťažovateľa po predbežnom prerokovaní v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

Po odmietnutí sťažnosti ako celku bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. septembra 2009